

2902 3610/T

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: Cg.

ASIA:

Ministeri Gripenbergin raportti
Madrid

4/5 1929.

Valtionarkistosta 8. 8. 1952 annetun asetuksen 5 §:n mukaan on tämä asiakirja palautettava valtionarkistoon viimeistään 31. 1. 1962. Jos asiakirjaa tarvitaan kauemmin, voidaan laina erityisten syiden sitä vaatiessa uudistaa. Valtionarkistosta lainattuja asiakirjoja ei ole lupa viedä yksityisasuntoon.

Salainen, kulu n:o 83/1951 §15

LEGATION DE FINLANDE Madridissa, toukokuun 4 P:nä 1929.

N:o 249/28/29.

Almagro 15.

Salainen

Herra Ministeri,

MINISTERIÖ		
5/800 he D 14 29		
13/5-29	2	111
TYNKÄ
5	C9	

Espanjan sisäpoliittinen tilanne.

Espanjan sisäpoliittisen tilanteen kehitystä seurannut ei voi olla suuresti hämmästyttävä lukiessaan ulkomaan - ja siis Suomenkin - sanomalehdistön julkaisemia huomiotaherättäviä tietoja tämän maan äskeisistä poliittisista tapahtumista. Päätäten näistä usein varmasti Espanjan nykyiselle Hallitukselle vihamieliseltä taholta inspiroiduista sanomalehti uutisista muodostaisi tämä maa tällä hetkellä vakavien levottomuuksien tapahtumapaikan, jotka levottomuudet saattaisivat johtaa suorastaan täydelliseen vallankumoukselliseen liikkeeseen, jopa kansalaissotaankin. Sen, joka on tilaisuudessa itse tutustumaan tšekäläisiin mielialoihin sekä perehtymään eri poliittisten tapahtumien todellisiin syihin, on kuitenkin pakko todeta, että joskin Espanjan yhteiskunta tämän vuoden kuluessa on osoittautunut entistä kenties jossain määrin levottomammaksi, niin ovat kuitenkin kenraali Primo de Rivera ja hänen työkuppaninsa

Herra Hj. J. Procopé,

Suomen Tasavallan Ulkoasiainministeri,

y.m. y.m. y.m.

H e l s i n k i.

jatkuvasti tilanteen herroina eikä Espanjassa ole saatu aikaan mitään heidän poliittista asemaansa siksi uhkaavaa liikettä, että nykyisen hallituksen pikainen kukistuminen olisi odotettavissa. Niissä lukuisissa tiedoituksissani, joissa aikaisemmin olen tehnyt selkoa Espanjan sisäpoliittisen tilanteen kehittymisestä Primo de Riveran vallankaappauksesta alkaen, olen aina johdonmukaisesti varoittanut kiinnittämästä mitään huomiota ulkomaan sanomalehdistön julkaisemiin ennustuksiin kenraalin pian tapahtuvasta vallasta luopumisesta. Samaten olen aina käsityksenäni huomauttanut sen, että Espanjan kansanvaltava enemmistö - mikäli se ollenkaan harrastaa valtiollisia asioita - vastaansanomattomasti kannattaa kenraalia ja hänen edustamaansa suuntaa.

Toiselta puolen ei ole kiellettävissä Espanjassa olevan tällä hetkellä havaittavissa olvottomuutta, joka näyttää keskittyneen etupäässä seuraaviin kolmeen eri leiriin: entiset vallasta syrjäytetyt poliitikot, tykistöupseerit ja ylioppilaat. Nämä ainekset edustavat kuitenkin aivan erilaisia intressejä, niiden diktaattoria vastustava kannanotto perustuu aivan erilaisiin syihin, ja vaikkakin ne lyhyeksi ajaksi saattaisivat liittyä yhteen, niin ne eivät kuitenkaan kykene muodostamaan mitään tarmokasta, homogeenistä ja johdonmukaisesti toimivaa oppositiota. Joskin entisten poliitikkojen keskuudessa lienee vakaamuksellisia idealistejakin - kuten entinen, tällä hetkellä Valenciassa vankeudessa oleva pääministeri Sanchez Guerra - niin ei kuitenkaan voitane kieltää, että heidän vihamielinen suhtautumisensa Primo de Riveraan etupäässä johtuu puhtaasti itsekkäistä syistä, he kun eivät millään ehdolla tahdo tyytyä nykyiseen syrjäytettyyn asemaansa. Tämän lisäksi tulee vielä

se seikka, että useat entiset poliittiset johtajat - kuten esim. vapaamielisten päällikkö kreivi de Romanones - ovat Primo de Riveran aikaansaamien verouudistuksien johdosta joutuneet taloudellisestikin kärsimään, heidät kun nyt pakotetaan maksamaan entistä huomattavasti suurempia veroja. Aivan samasta syystä ovat suuret maanomistajat, niiden joukossa Espanjan aikaisemmin verovapaat grandit, tyytymättömiä nykyiseen suuntaan, varsinkin kun hallitus suunnittelee toimenpiteitä Espanjassa jatkuvasti ja laajalti levinneen n.s. absentismin (maanomistaja ei viljele itse maatilojaan) vastustamiseksi.

Tykistöupseerien tyytymättömyys taas ei johdo ainoastaan niistä ylennysperiaatteista, jotka Primo de Rivera on määrännyt otettaviksi käytäntöön tykistöjoukoissakin ja joista aikaisemmissa tiedoituksissani olen tehnyt selkoa, vaan myöskin siitä seikasta, että mainittujen joukkojen upseerikunta suuressa määrin saa jäsenensä aatelistosta ja hovipiireistä, jotka edellä esittämistäni syistä ovat diktaattorille vihamielisiä.

Ylioppilaspiirienkin tyytymättömyys aiheutuu - niin kummalliselta kuin se saattaakin näyttää - välillisesti juuri tykistöupseerien oppositiosta Primo de Riveraa vastaan. Segovian tykistöakatemian oppilaitten viime joulukuulla toimeenpanemien mielenosoitusten johdosta päätettiin nim. diktaattori sulkea akatemian määräten samalla että sen oppilaat saisivat suorittamatta tavanmukaista sisäänpääsytutkintoa jatkaa opintojaan Madridin teollisuusinsinöörikeskuskoulussa (siis siviilioppilaitoksessa). Tämän koulun oppilaat protesteerasivat jyrkästi tätä määräystä vastaan ja diktaattorin pitäessä kiinni kerran tekemästään päätöksestä levisi levottomuus Madridin ja maaseudunkin yliopistoihin,

joissa järjestettiin mielenosoituksia hallitusta vastaan, Näiden oppilaitoksien ylioppilaiden mieliala kiihtyi vielä suuremmissa määrin hallituksen päätettyä (viime helmikuulla) oikeuttaa n.s. katoliset yliopistot antamaan oppiarvoja ja yliopistollisia arvonimiä. Madridin yliopiston oppilaat, jotka jo pitemmän aikaa olivat pahalla silmällä katsoneet katolisia korkeakouluja, päättivät kehoittaa Espanjan maallikko-yliopistojen oppilaita ryhtymään laksoon, kehoitus, jota pääkaupungin, Barceloonan, Murcian, Oviedon ja Salamancan yliopilaskunnat kokonaisuudessaan tai osittain noudattivatkin. Hallituksen vastaus tähän taisteluvaatimukseen tuli viipymättä: Madridin, Barceloonan ja Oviedon yliopistot sekä Salamancan lääketieteellinen tiedekunta suljettiin ja teollisuusinsinööri koulu määrättiin reorganisoitavaksi. Näitä hallituksen toimenpiteitä seurasi uusia ylioppilaiden toimeenpanemia mielenosoituksia, jotka eivät kuitenkaan ole olleet sen vakavampaa laatua ja joista useita on katsottava pelkiksi poikamaisuuksiksi.

Tykistöupseerien ja ylioppilaspiirien ulkopuolella ei kuitenkaan ole tapahtunut mitään mielenosoituksia, seikka, joka kohdaltaan on todisteena siitä että aktiivinen oppositio muodostaa hyvin pienen osan Espanjan kansaa. Hallituksen puolella ovat vastaansanomattomasti kaikki - kuten täällä sanotaan - elävät voimat, s.o. liike- ja teollisuusmaailma sekä talonpojat ja pienviljelijät, armeijan jalkaväki, ratsuväki, ilmaisu- ja insinöörijoukot, kaikki työväen ammattiliitot (sekä sosialistiset että n.s. katoliset työväenjärjestöt) ja suuri osa yliopistojen ja koululaitoksen opettajistoa. Joskin tuomarien keskuudessa on ollut havaittavissa jonkinlaista levottomuutta niiden hallituksen toimeenpanemien uudistuksien johdosta, jotka tarkoittavat tuomari-

kunnan puhdistamista epärehellisistä aineksista, niin on toiselta puolen todettava, että virkamiehistö yleensä kannattaa hallitusta. Joka tapauksessa on varmaa, etteivät yllämainitut yhteiskuntaluokat ole antaneet houkutella itseään mielenosoituksiin hallitusta vastaan, vaan päinvastoin useissa tilaisuuksissa innokkaasti osoittaneet uskollisuuttaan Primo de Riveralle ja hänen edustamalleen poliittiselle suunnalle.

Kuitenkaan ei voida kieltää sitä tosiseikkaa, että Espanja taloudellisesti on kärsinyt viime aikojen levottomuuksien johdosta. Tämän vuoden kuluessa on pesetan arvo huomattavasti laskenut ja vastaa nyt sitä, mitä se oli vuonna 1926 eli siis ennen Marokon sodan päättymistä. Mielestäni lienee todennäköistä, että ulkomainen spekulatio on käyttänyt Espanjassa sattuneita levottomuuksia hyväkseen saadakseen pesetan arvon laskemaan. Sitä paitsi on tietenkin mahdollista, että - kuten "España Económica y Financiera" numerossaan 27/IV huomauttaa - pääomanpakoa Espanjassa ulkomaille on jossain määrin tapahtunut. Hallitus näyttääkin olevan vakuutettu siitä, että ulkomaalaisia aineksia on ollut mukana levottomuuksia ja mielenosoituksia järjestämässä, ja Primo de Rivera on itse viime helmikuun 25 p:nä julkaisemassaan virallisessa tiedonannossa viitannut siihen, että ulkomaalaiset öljy-yhtiöt, tyytymättöminä Espanjaan järjestettyyn petroolimonopoliin, olisivat ulkomaan sanomalehdistössä ja pörsseissä harjoittaneet voimakasta Espanjalle vihamielistä kiihoitusta. Tämän toiminnan tarkoituksena olisi saattaa Espanjan hallitus siksi suuriin taloudellisiin vaikeuksiin, m.m. peloittamalla ulkomaalaisia turisteja käymästä Barcelonan ja Sevillan näyttelyissä, että se voidakseen löytää lainavaroja ulkomaan rahamarkkinoilta pakoitettaisiin jonkinlaiseen sopimukseen öljy-yhtiöiden kanssa, joiden sopimuksien määräykset nämä yhtiöt saisivat itse sanella Espanjan hallitukselle.

Mikä todellinen asianlaita tässä

suhteessa on, sitä ei tietenkään ole helppo sanoa, mutta puolestani olen taipuvainen luulemaan, että liikkeessä on ^{ulkomaas-} ~~poliitt-~~ ^{laina-} ~~voimia~~ voimia, jotka pyrkivät saamaan petroolimonopoolin kumotuksi. Jokaisen Espanjan taloudellisiin oloihin ja varsinkin valtion taloudelliseen asemaan perehtyneen täytynee kuitenkin myöntää, että joskin ulkomaalainen spekulatio tietenkin saattaa Espanjan talouselämälle aiheuttaa paljon haittaa, tämä on kuitenkin nyttemmin rakennettu niin vakavalle pohjalle, että se menestyksellisesti saattaa selviytyä kaikista tilapäisistä vaikeuksista edellyttäen tietenkin, ettei uusia todellakin vakavia vallankumouksellisia häiriöitä tapahdu, - joka, kuten sanottu, näyttää vähemmän luultavalta - eikä hallitus luovu siitä yleensä varovaisesta taloudellisesta politiikastaan, jota se tähän asti on ajanut. Tässä suhteessa saattaa olla kuitenkin eri mieltä.

Katsoen Primo de Riveran henkilökohtaisesti lujaan asemaan, tarmokkuuteen ja nopeaan toimintakykyyn, hänen vastustajiensa järjestelykyvyn puutteeseen sekä itsekkäisiin, epäisänmaallisiin ja ristiriitaisiin vaikuttimiin, tuntuu minusta siltä, että diktaattorin suurimmat vaikeudet tulevat osoittautumaan olevan pikemmin taloudellista kuin poliittista laatua.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisen kunnioitukseni vakuutus.

Suomen Asiainhoitaja,
Ministeri *Knipenberg* -

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: 69

ASIA:

Ministeri Orasmaan raportti no 1.

Madrid.

8/7 1929

LEGATION DE FINLANDE

Madridissa, heinäkuun 8 p:nä 1929.

N:o 393/40/29.

Almagro 15.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
7 / 1301 Sal. D. 1929		
18/7-29	12	LIIT.
RYHMÄ	OSASTO	ASIA
5	69	

Herra Ministeri,

Täten onnimulla kunnia myötäliittää raporttini n:o 1/1929, joka sisältää:
Valtakirjan jättämisestä y.m.
alkutoimenpiteistäni Madridissa.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri syvän kunnioitukseni vakuutus.

Niels Brasema

K. Herra Ulkoasiainministeri

H j . J . P r o c o p é ,

H e l s i n k i

SUOMEN LÄHETYSTO

Madridissa.

Asiainhoitaja Orasmaan

raportti n:o 1. v. 1929.

Valtakirjani jättämisestä y.m. alkutoimenpiteistäni Madridissa.

Saavuvin suunnitelmieni mukaisesti Madridiin v.k. 26 p:vän aamulla. Asemalla olivat vastassa sekä ministeri Gripenberg, joka vielä ei ollut ehtinyt jättää Madridin, että lähetystön kanslisti, ministeri Hjelt. Päivän kuluessa neuvottelin ministeri Gripenbergin kanssa lähetystön avoimna olevista asioista sekä lähipäivien ohjelmasta. Kun ministeri Gripenberg ei vielä ollut tehnyt jäähyväiskäyntejänsä valtiosihteeristössä, sovimme siitä, että hän tekisi ne seuraavana päivänä ja että minä tulisin hänen mukanaan, jotta hän samalla esittelisi minut valtiosihteeristön tärkeimmille herroille. Samalla hän mainitsi kenraali Primo de Riveran ottavan hänet vastaan jäähyväiskäynnille mahdollisesti torstaina joten olisi koetettava järjestää minulle valtakirjan jättämistilaisuus samalla kerralla.

Torstaina aamupäivällä teimme sitten edellämainitun kiertokäynnin Espanjan Ulkoasiainministeriössä. Minun ei tarvitse tässä tehdä selkoa, minkä vaikutelman jättää tämä lähes 300 vuotta vanha palatsi, jonka seinien sisällä on Espanjan ulkopolitiikkaa

Madridissa.

Johdettu sekä hyvinä että huonoina aikoina, etupäässä huonoina, sillä otaksun Herra Ulkoasiainministerillä olleen äskelsellä Madridin-matkallaan tilaisuuden omin silmin tehdä siitä havaintonsa. Tällä tein ensimmäisen tuttavuuteni valtiosihteeristön seuraavien herrojen kanssa: pääsihteeri, suurlähettiläs de Palacios; toinen introductööri, ministeri de Landecho; poliittisen osaston päällikkö, ministeri kreivi de Cañongo; kauppapoliittisen osaston päällikkö Sr. Lopez de Lago ja kabinettipäällikkö Sr. Montesinos.

Mitä pääsihteeri, suurlähettiläs de Palacios tässä tilaisuudessa lausui ministeri Gripenbergille Espanjan suhtautumisesta finanssiapulokysymykseen, ei minun tässä yhteydessä tarvinne mainita. Otaksun ministeri Gripenbergin tekevän siitä henkilökohtaisesti selkoa Suomeen saavuttuaan. Käynnit muitten herrojen luona menivät etupäässä jäähyväisten ja esittelyn merkeissä - poliittisen osaston päällikköä kreivi de Cañongoa tapasimme sitäpaitsi ainoastaan ohimennen käytävässä - , joten varsinaisiin "asioihin" niissä ei puututtu. Tärkeintä meille sillä kerralla olikin saada tietää, olisiko kenraali Primo de Rivera valmis ottamaan minut vastaan yhdessä ministeri Gripenbergin kanssa. Asiasta luvattiin ilmoittaa myöhemmin. Ja iltapäivällä jätettiin ilmoitus, että saisin jättää valtakirjani vielä samana iltana klo 19,30.

Määräaikana saavuimme sotaministeriöön, jonka kenraali Primo de Rivera oli sillä kerralla määrännyt vastaanottopaikakseen, tavallisesti hän kuulemma nim. ottaa vastaan konseljipresidentin virastossa. Ennen meitä odottivat audienssi vuoroansa Kuban suurlähettiläs ja Ruotsin lähettiläs Danielsson - oli nim. kenraalin tavallinen vastaanottopäivä. Kuulimme kuitenkin jo päivällä valtiosih-

Madridissa.

teeristöissä, että sillä kerralla Primo de Rivera oli rajoittanut vastaanottonsa mahdollisimman vähin espanjalaisia Amerikan-lentäjiä kohdanneen onnettomuuden takia. Siihen mennessä ei heistä vielä oltu saatu mitään tietoja, mikä kaikkiin espanjalaisiin mieliin vaikutti erittäin lamauttavasti. ⁺⁾

Kenraali Primo de Rivera otti meidät vastaan siviilipukuisena suuren työhuoneensa paperilla ahdetun pöydän ääressä. Hänen ja ministeri Gripenbergin välinen keskustelu kävi espanjaksi, joten en siitä ymmärtänyt montakaan sanaa. Minun puoleeni hän kääntyi ranskaksi muutamilla mahdollisilla kysymyksillä tiedustellen m.m. osaanko espanjaa, jolloin hän kieltävään vastaukseeni huomautti, että opin sen kyllä pian, sillä suomalaisille se käy vaikeuksitta. Muuten tämä Espanjan diktaattori - vaikka ottaa huomioon että edellismainitsemani lentäjien kohtalo tällä hetkellä erikoisesti painosti hänenkin mielialaansa - ei vaikuttanut mitään häikäilemättömältä käskijäluonteelta, vaan pikemminkin hyväntahtoисelta vanhalta herralta - kuten ministeri Gripenbergkin on useassa raportissaan häntä luonnehtinut. Niinpä koko vastaanotto tapahtui täydellisesti "sans cérémonie". Eipä hän itse edes vastaanottanut meidän kummankaan asianomaisia kirjeitä, vaan jätimme ne eteishuoneessa hänen kabinettipäällikölleen Sr. Montesinokselle.

Seuraavana päivänä teimme vielä kaksi vierrailua. Toinen koski kansantaloudellisen neuvoston vaikutusvaltaista varapresidenttiä Sr. Castedoa, toinen hiedelmäviljelijäin liiton pääsihteerii Sr. Garcia Guijarroa, jotka molemmat olivat antaneet ministeri Gripenbergille aika-

⁺⁾ Kotimaiset lehdetkin ovat sittemmin jo kertoneet niistä suurista mielenosoituksista, joita täällä pantiin toimeen kaikkialla, mutta etenkin Englannin ambassaadin edustalla, kun oli saatu tietää englantilaisten pelastaneen lentäjät.

Madridissa

naan tehokasta apuaan suomalais-espanjalaista kauppasopimusta tehtäessä ja sittemmin sitä tarkistettaessa. Minulle oli epäilemättä vastaisen varalta erinomaisen tärkeätä, että jo näin heti alussa pääsin heihin tutustumaan. Ja molemmat vakuuttivat ystävällisesti minulle olevansa "à votre disposition".

Alkutoimenpiteeni Madridissa rajoittuivatkin pääasiallisesti tähän. Tutustuminen diplomaattikuntaankin jää syksyyn, sillä osa lähetystöjen päälliköitä on jo siirtynyt rannikolle ja muut ovat parhailaan lähdössä. Eikä siellä kuulu olevan yhtään mitään virallista "kanssakäymistä" diplomaattikunnan kesken.

Tähän astisen kokemukseni nojalla on vielä mahdotonta lausua mitään olettamusta siitä, millaisiksi toimintamahdollisuuteni täällä tulevat muodostumaan. Kuten Herra Ulkoasiainministeri muistanee, lähdin tänne suurin epäilyksin erikoisesti alleviivaten sitä vaikeutta, jonka sopeutuminen espanjalaiseen mentaliteettiin on minulle tuottava. Kuvaavana esimerkkinä tästä tahdon omien kokemusteni nojalla mainita, että vain yksi valtiosihteeristön herroista suvaitsi kortillaan vastata esittelykävyni, nim. Sr. Lopez de Lago. Siis hän, joka valtiosihteeristössä oli mainittu olleen aikaisemmin vähemmän ystävällinen meille, vaikka hän sittemmin onkin jonkun verran muuttanut mieltään. Tavallisissa oloissa tämä olisi verratien omituinen tapa vastaanottaa uusi tulokas. Mutta tämä on varmaan hyvin espanjalaista. Ja tähän käsitykseeni sain erinomaisen vahvistuksen ministeri Gripenbergin lähtiessä. Panin nim. merkille, että Pohjoiselle asemalle ei silloin ollut saapunut tietääkseni ainoatakaan valtiosihteeristön herroista, ei ainakaan ketään niistä, joiden luona olimme olleet yhdessä edelläkertomallani jäähyväis- ja talovisi-

Madridissa

tillä. Jos tämä tapahtuu miehelle kuuden erittäin menestyksellisen toimintavuoden jälkeen, niin ymmärrän hyvin, että korttien lähettäminen tai lähettämättä jättäminen yhdelle asiainhoitajalle on pieni "bagatelle", joka ei toivottavasti heidän silmissään - kun se kohdistuu ulkomaalaiseen - merkitse sen enempää.

Tässä yhteydessä en voi muuten olla lausumatta oudoksumistani siitä, että Ulkoasiainministeriö ei ollut antanut lehdille lähetystön sähkösanomaa, jossa tiedoitettiin ministeri Gripenbergin jättäneen Primo de Riveralle rapellikirjeensä, allekirjoittanut valtakirjansa. Aikaisemminhan tietääkseni tämä kuitenkin on ollut tapana.

Madridissa, heinäkuun 8 p:nä 1929.

Vilho Kasanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C9.

ASIA:

Ministeri Oksanen raportti no 2.
San Sebastian

1/8 1929.

11
LEGATION DE FINLANDE

San Sebastian, 1 p:nä elokuuta 1929.

N:o 469/60/29

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 8 / 301 suod. 10 29		
10/8-29	No	Liit
RYHMÄ	OSA-TO	ASIA
5	C9	

A. J. J. Procopé

Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia lähettää
raporttini n:o 2/29, joka sisältää:

Eräitä sisäpoliittisia tapahtumia.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri,
syvän kunnioitukseni vakuutus.

Asiainhoitaja

Liis Paasinen

K. Herra Ulkoasiainministeri

H j . J . P r o c o p é ,

H e l s i n k i .

LEGATION DE FINLANDE

M a d r i d.

Asiainhoitaja Orasmaan

raportti n:o 2 - v.1929.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
8	1301	10/8-29
10/8-29	5	Liit.
RYHMÄ	OLASTO	ASIA
5	109	

Eräitä sisäpoliittisia
tapahtumia.

Vaikka olenkin ollut Espanjassa vasta niin lyhyen ajan, ettei minulla vielä ole riittävästi asiantuntemusta osatakseni arvostella tšekäläistne tapahtumien merkitystä ja kantavuutta, katson kuitenkin asiakseni lyhyesti mainita kahdesta sisäpoliittisesta tapahtumasta, joilla epäilemättä on merkitystä muillekin kuin yksinomaan Espanjalle ja espanjalaisille. Tarkoitan tässä kuussa kansalliskokoukselle esitettyä uutta perustuslaliehdotusta ja äskettäin tapahtunutta kansalliskokouksen laajennusta.

Ministeri Gripenberg on useassa raportissaan kertonut, että tehtyään syyskuussa 1923 valtiokaappauksensa kenraali Primo de Rivera on useampaan otteeseen huomauttanut pitävänsä valtaa käsissään vain siksi, kunnes palaaminen säännöllisiin valtiollisiin oloihin käy mahdolliseksi. Aluksi puhuttiin muutamista kuukausista. Mutta nyt on jo kulunut yhtä monta vuotta, ellei useampia-kin ja Primo de Rivera on edelleenkin vallassa. Ensi kädessä hän näitä tarkoituseriänsä selvitellessään korosti tarpeellisuutta luoda Espanjalle uusi, nykytarpeita vastaava kansanedustuslaitos sekä uusia sen vanha, v:ltä 1876 peräisin oleva perustuslaki.

Ensimmäinen toimenpide edellisen kysymyksen ratkaisemiseksi - niin väliaikainen kuin se luonteeltaan olikin - oli nykyisen kansalliskokouksen luominen. Jälkimmäisen kysymyksen ratkaisua kerrotaan erikoisesti vaikeuttaneen kuningas Alfonson haluttomuus ryhtyä muuttamaan nykyisissä olosuhteissa maan vanhaa perustuslakia. Tämä vastustus on nyttemmin ilmeisesti murtunut, koska ehdotus uudeksi perustuslaiksi jo on kansalliskokoukselle jätetty.

Ehdotuksen sisällöstä ja sen yksityiskohdista on jo ollut siksi tarkkoja selontekoja myöskin kotimaan lehdissä, ettei minun ole syytä ryhtyä sitä tässä toistamaan.^{x)} Siihen on sitä vähemmän syytä, kun toistaiseksi on kysymys vasta ehdotuksesta, jota kansalliskokous ei edes vielä ryhtynyt käsittelemään, vaan lykkäsi sen lokakuuhun ja hajaantui kesälomalle. Sen sijaan sen johdosta julkisuudessa virinnyt keskustelu ansainnee jonkun sanan.

Tapahtuma on Espanjan nykyisissä olosuhteissa epäilemättä espanjalaisille erinomaisen mielenkiintoinen. Se osoittaa ensinnäkin, että kenraali Primo de Rivera pitää kiinni aikaisemmista lupauksistaan palata säännöllisiin valtiollisiin oloihin. Mutta se osoittaa samalla, ettei hänen tarkoituksensa ole kuitenkaan palauttaa maata ennen vallankaappausta vallinneeseen tilanteeseen, vaan pyrkimyksilleen uskollisena hän tahtoo Espanjan valtiolliselle elämälle luoda perustuksen, joka hänen mielestään paremmin kuin edellinen turvaa maan palautumasta samanlaiseen tilanteeseen mistä hän katsoo sen pelastaneensa.

x)

Ehdotuksen laatijoiksi mainitaan m. m. entinen ulkoasiainministeri, kansalliskokouksen presidentti, Madridin yliopiston lakitieteen professori Y a n g u a s M e s s i a, Madridin oikeuspalatsin vanhin Sr. Lacierva, ent. ministeri ja lainopillinen kirjailija Sr. Cesar Silio, Korkeimman Oikeuden sihtööri Sr. Crehnet, lakit. tri Sr. Peman y Pemartin.

Hänen toimintatavalleen varsin kuvaa-
vaa on, että sanomalehdet ja yksityiset kansalaiset ovat eh-
dotuksesta saaneet lausua vapaasti mielipiteensä. Eikä näitä
kannanilmaisuja ole suinkaan näinä viikkoina puuttunut. Leh-
det ovat palstamäärin pohtineet ja arvostelleet ehdotusta ja
sisältäneet etupäässä lukuisten entisen suunnan miesten haas-
tatteluja sen johdosta. Olen henkilökohtaisesti joutunut to-
teamaan, että asiaa on pohdittu oikein aitoespanjalaisella
vilkkaudella ja puhetulvalla. Ja puhumisestahan espanjalai-
nen tietävästi pitää erikoisesti.

Arvostelu on ollut harvoja poikkeuk-
sia lukuunottamatta ehdotukselle vähemmän suoepa, jopa viha-
mielinen. Lehdistä on vain puolivirallinen "La Nacion" puo-
lustanut sitä ja vain harvat nykyisen suunnan kannattajat
ovat julkisuudessa esiintyneet sen puolesta. Niinikään kato-
lisen sosiaalisen liikkeen (Action sociale catholique), jol-
la on suuri vaikutus maalaisväestön keskuudessa, mainitaan
olevan sen puolella. Ehdotuksen vastaanotto ei siis ole ollut
suoepa, mikä ei suinkaan lupaa hyvää, kun se tulee käsiteltä-
väksi kansalliskokouksen syysistuntokaudella, sitäkin vähem-
män kuin äskettäin tapahtunut kansalliskokouksen laajennus
vain on vahvistanut ehdotuksen vastustajien lukumäärää.

Mutta kenraali Primo de Rivera ottaa
kaiken ilmeisesti hyvin rauhallisesti. Ehdotus sinänsä ei
vielä merkitse hänen vallasta luopumistaan. Eikä sen esittä-
minen myöskään sitä, että hän olisi saanut hallitsemisesta
kylliksensä. Niinpä hän heinäk. 6 p:vän kansalliskokouksen
istunnossa, jossa ehdotus luettiin, huomautti, kehoitettuaan
tutustumaan ehdotukseen ja siitä keskustelemaan parhaimmalla
hyväntahtoisuudella, että hallitus tarvitsee vielä ainakin
puolitoista vuotta päättääksensä työnsä. Ja mitä uuteen pe-
rustuslakiin tulee, niin eräs lehti jo huomautti, ettei ole
mitään odottamatonta, jos se saatetaan voimaan yksinkertai-

sesti vain kuninkaallisella dekreetillä. Se on vain oletta-
mus, joka on ohimennen heitetty esille käynnissä olevan kes-
kustelun keskellä. Mutta se osoittaa, että espanjalaiset va-
rautuvat etukäteen kaikkien yllätyksien varalta. Jos kenraa-
li Primo de Rivera lopulta joutuisi ratkaisemaan koko kysy-
myksen tällä tavalla, niin on hän ehdotuksen julkisuuteen
saattamisella kuitenkin valmistanut kansalaisilleen kesäis-
ten härkätäistelujen lomassa erinomaisen kiitollisen keskus-
telun aiheen. Mutta tuskin hän itsekään sentään vielä on
selvillä siitä, millä tavalla hän aikoo antaa tämän näytel-
män päättyä. Ainakin hänen tarkoituksensa näyttää olevan toi-
nen, kuin edellämainitsemani olettamus.

Tällaiseen käsitykseen antaa lähinnä aiheita toinen niistä yllätyksistä, jotka hän viime heinäkuussa valmisti kansalaisilleen. Heinäk. 19 p:nä hän nim. sanomalehdille antamassaan haastattelussa ilmoitti, että hallitus oli edellisenä yönä pitämässään istunnossa päättänyt lisätä kansalliskokouksen lukumäärää n. 40 jäsenellä ja alistaa päätöksensä Kuninkaan allekirjoitettavaksi niin pian kuin hän palaa Englannista. Tähän asti, hän huomautti, kansalliskokouksella ei ole ollut poliittista luonnetta ja sen vuoksi on tarkoitus valmistaa ent. ministerineuvoston, senaatin, kamarin ja valtioneuvoston presidenteille osanotto kansalliskokouksen töihin. Tämä päätös tietää lähinnä sitä, että syksyllä on m.m. seuraavilla herroilla, jotka useimmat eivät suinkaan ole Primo de Riveran ystäviä, tilaisuus jälleen ottaa osaa Espanjan julkiseen valtiolliseen elämään: ent. ministeripresidentit S a n c h e z d e T o c a , S a n c h e z G u e r r a - parhaillaan viimeisen kapinarityksen jälkeen vankina eräällä kanuunaveneellä, mutta jonka vapauttamisesta jo on annettu määräys - kreivi d e R o m a n o n e s , markiisi d e A l h u c e m a s , en-

tiset kamarin presidentit kreivi de Bagalla, Sr. Villanova, Sr. Melquiades Alvarez, ja entinen valtioneuvoston presidentti markiisi de Figueroa. Lisäksi on yliopistoille, tieteellisille akatemiille y.m. laitoksille ja seuroille täten myönnetty edustajapaikkoja kansalliskokouksessa.

Tästä hallituksen päätöksestä kenraali Primo de Rivera lausui myöhemmin, että hallitus on siten vain tahtonut osoittaa haluavansa antaa Espanjalle sellaisen perustuslain, joka vastaa maan yleistä mielipidettä ja toivomuksia, sekä näytteen täydellisestä puolueettomuudestaan.

Nyttemmin on Kuningas jo vahvistanut päätöksen. Tulevaisuus osoittaa, mitkä tämän Espanjan valtiollisessa elämässä erinomaisen merkityksellisen päätöksen seuraukset tulevat olemaan.

San Sebastianissa, elokuun 1 p:nä 1929

Lilo Basués

as

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: Cg.

ASIA:

Ministeri Orosmaan kirjotus no 3.

San Sebastian

29/8 1929.

San Sebastian, 29 p:nä elokuuta 1929.

N:o 487/67/1929.

Yalainen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 9 / 302 h. D. 1929		
6/9.99	No	Liit.
RYHMÄ	OSA-TO	ASIA
5	Cg.	

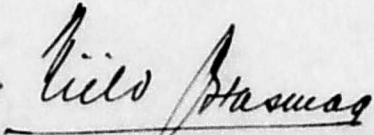
Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia lähettää raportti-
ni n:o 3/29, joka sisältää:

Kysymys puutavarakaupan säännöstelystä Espanjassa.

Vastanottakaa, Herra Ministeri, syvän kun-
nioitukseni vakuutus.

Asiainhoitaja

K. Herra Ulkoasiainministeri

H j . J . P r o c o p é ,

H e l s i n k i .

ULKOMINEN		MINISTERIÖ
No 9 301 Pa.		1329
6/9-29		LM
RYHMÄ		ASIA
5	Cg	

Asiainhoitaja Orasmaan

raportti N:o 3 - v. 1929.

Kysymys puutavarakaupan
sääntelystä Espanjassa.

Kuten aikaisemmin olen Ulkoasiainministeriölle ilmoittanut julkaisi madridilainen "El Debate" v. k. 14 päivän numerossaan uutisen, jonka mukaan Espanjan hallitus harkitsisi maan puutavarantuonnin rajoittamista vuosien 1928-1927 tuonnin perusteella. Samalla huomautin kuitenkin, että - sikäli kuin olen saanut kuulla - näiden suunnitelmien toteutumismahdollisuuksiin ei kuitenkaan uskottu.

Asia on nyttemmin saanut kokonaan uuden käänteen. Espanjan hallituksen viime marraskuun 14 p:nä asettama komitea, joka oli saanut tehtäväkseen tutkia puutavarapulan syitä ja tehdä ehdotuksia sen poistamiseksi, on nimittäin saanut mietintönsä valmiiksi ja hallitus on myöskin jo sen nojalla ehtinyt tehdä ensimmäisen periaatteellisen päätöksensä.

Tämän kuninkaallisen asetuksen sanamuoto on varsin ylimalkainen. Aluksi siinä kosketellaan komitean Espanjan metsähoidosta ja sahateollisuudesta esittämiä mielipiteitä ja ehdotuksia. Sen jälkeen todetaan, ettei Espanjan puutavarakysymystä ole kuitenkaan sillä ratkaistu ja että maan ilmasto-olosuhteet eivät ole soveliaat arvokkaampien rakennustarkoituksiin sopivien puutavaralaatujen kasvatukselle, joten ei voida ajatella omassa maassa voitavan tuottaa kaikkia tarvittavia puutavaroita. Espanjan

täytyy aina vastaisuudessaakin tuoda puutavaroita ja sen vuoksi on maan puutavarakysymys ratkaistava kotimaisen tuotannon ja tuonnin edustajain järkevän yhteistyön avulla.

Asetuksen perusteluiden tärkein, meitä koskeva kohta on seuraava:

Sen jälkeen kuin Espanjan markkinain puutavaran tarve on vahvistettu luokittelemalla eri lajit, laadut ja mitat ja kun edelleen on vahvistettu, minkä kotimainen tuotanto voi näistä peittää, voidaan määrätä sekä tuonnin kokonaismäärä että eri luokkien tuontimäärät. Sen jälkeen tarvitaan vain hallituksen huolellista valvontaa tarkoituksena välttämättömän tasapainon ylläpitämiseksi ja huolenpitoa puutavarateollisuuden aseman parantamiseksi, jotta puheenaolevalla alalla voitaisiin saavuttaa kaikki se, mihin pyritään. Tämän tarkoituksena saavuttamiseksi on luotava kansantalousministeriön alaisena erikoinen elin "Junta de Racionalizacion de la Producción Maderera" (komitea puutavaratuotannon parantamiseksi), jonka tehtävänä olisi harjoittaa pysyväistä kontrollia, jakaa puutavaramäärät sekä ehdottaa toimenpiteitä kotimaisen tuotannon tai kulutuksen hyväksi.

Varsinaisessa asetuksessa sanotaan komitean tehtävästä m. m. , että sen tulee tutkia ja tehdä ehdotuksia sellaisiksi toimenpiteiksi, jotka - tarkoittaen maan kauppataseen parantamista kuitenkin niin, ettei kulutus joudu kärsimään - ovat omiaan suojaamaan ja kehittämään maan puutavararikkauksia ja teollisuutta.

Asetus sisältää tämän ohella määräykset komitean kokoonpanosta. Sen puheenjohtajana on metsähallituksen ylijohtaja, varapuheenjohtajana kansantalousministeriön edustaja ja jäseninä julkisten ja yksityisten metsien, metsähallinnon, maan puutavarateollisuuden, laillistettujen maahantuojien ja kuluttajien edustajat. Edelleen luetellaan komitean ensimmäiset jäsenet ja lisäksi määrätään, että komitean on kuukauden kuluessa valmistettava välttämätön ohje-

sääntö toimintaansa varten.

Olen keskustellut asiasta Espanjan ehkä suurimman puutavara-agenttuuriliikkeen, toiminimi Hans Halsin Madridin konttorin johtajan, herra Knudsenin ja Ruotsin tšekäläisen kauppaneuvoksen, herra Winqvistin kanssa, joka ministeri Danielssonin parhaillaan ollessa lomalla, toimii lähetystön v. a. päällikkönä. Edelleen olen Barcelonan konsulinviraston kautta koettanut ottaa selkoa tilanteesta.

Molemmat edellämainitsemani herrat, samaten kuin Barcelonan konsulinvirastokin, ovat olleet sitä mieltä, että ei ole kysymys sellaisesta suunnitelmasta, josta "El Debate" uutisessaan puhui, mutta että suunnitellaan toimenpiteitä, joiden yksityiskohdista ei vielä olla täysin selvillä. Edelläselostamani asetus kyllä viittaa myöskin siihen, että vastaiset toimenpiteet tulisivat kyllä rajoittamaan myöskin puutavaraintuontia, mutta arvellaan rajoituksen kohdistuvan lähinnä sellaiseen puutavaraan, joka kilpailee Espanjan oman tuotannon kanssa, siis portugalilaiseen ja ranskalaiseen. Niinollen se ei tulisi koskemaan pohjoismaista puutavaraa.

Mikäli olen saanut kuulla, on annetun asetuksen takana eräät puutavarakauppiat. Heidän ajatuksensa taas lienee se, että määrättäisiin, kuinka paljon kukin puutavarakauppias saa vuosittain tuoda maahan puutavaroita. Tämä viittaisi siihen, että heidän tarkoituksensa olisi lähinnä saada puutavarakauppa keskitetyksi muutamien suurien puutavarakauppiaitten käsiin ja että pienet kauppiat eliminoidaisiin markkinoilta. Se siis tietäisi näiden suurtuojien monopoliaseman luomista. Mutta näidenkään keskuudessa ei vastaisten suunnitelmien suhteen olla yksimielisiä.

Barcelonan konsulinvirasto huomauttaa, että - sen mukaan kuin sikkäläinen "Camara sindical de Maderas" (puutavarakamari) vaakuuttaa - ei asetus, mikäli kuin on kysymys tuonnin rajoituksesta, tulisi tuottamaan mitään haittaa Suomelle eikä Ruotsille ja että toi-

menpide olisi katsottava lähinnä sisäistä järjestystä koskevaksi, josta Suomella ei olisi mitään pelättävää.

Samaten huomautti johtaja Knudsen, että Espanjan sahateollisuuden tuotantokyky on niin heikko, että ~~al~~maan oma tuotanto merkitse suuriakaan. Parhaiten kuvaa maan sahateollisuuden asemaa, että täällä lasketaan olevan n. 2000 sahaa ja niissä 2500 työlläistä!

Tällä hetkellä on asetuksen perusteella vielä vaikea sanoa, minkälaiset Espanjan hallituksen lähimmät toimenpiteet tulevat olemaan, sillä sen sanamuodosta eivät ne käy selville. Herra Winqvist huomauttikin, että täällä täytyy oppia kaikki lukemaan rivien välisistä. Mutta tällä kerralla ei sitäkään tietä saa mitään valaistusta asiaan. Eikä kertojani ollut onnistunut saamaan kansantalouso-ministeri, kreivi Andesiltakaan muuta kuin rauhoittavia, epämääräisiä vastauksia.

V. a. asiainhoitaja Winqvist oli muuten, neuvotellessani hänen kanssaan, sitä mieltä, että toistaiseksi ei asiassa voida Espanjan hallitukselle tehdä mitään esityksiä, korkeintaan sopivassa tilaisuudessa suullisesti huomauttaa niistä käytännöllisistä vaikeuksista, mihin uudet toimenpiteet mahdollisesti johtavat. Ja sitten on jätettävä odottamaan asetuksella asetetun "juntan" toimenpiteitä. Näinä päivinä sen pitäisi saada valmiiksi ohjesääntönsä. Onko se oleva vain ohjesääntö sanan tavallisessa merkityksessä, vai tulee se jo sisältämään ehdotuksia vastaisiksi toimenpiteiksi, on asetuksen sanamuodon nojalla vaikea ratkaista. Herra Winqvist oli kuitenkin taipuvainen asettumaan jälkimmäisen vaihtoehdon kannalle.

Olen edellä tyytynyt lähinnä selostamaan annettua asetusta ja siitä kuulemiani mielipiteitä. Paikallisia olosuhteita tuntemattomana on minun vielä vaikeata arvostella tilannetta, mutta luulisin asiainhoitaja Winqvistin olevan oikeassa siinä, ettei se vielä ainkaan anna meidän taholtamme aihetta mihinkään viralliseen toimenpi-

teeseen. Tilanteen kehitystä tulen tietysti edelleen seuraamaan ja palaan asiaan niin pian kuin jotain uutta siinä ilmenee.

San Sebastianissa, elokuun 29 päivänä 1929.

Liilo Basmaq

LEGATION DE FINLANDE

San Sebastian, 29 p. elokuuta 1929.

N° 488/68/1929.

ad

ULKOASIAINMINISTERIÖN		
N ^o 9301	hac.	29
6/9.29	Me	LII.
KYMA	OLASTO	ASIA
56	C	

Ulkoasiainministeriölle.

Espanjan puutavarakaupan
säännöstelyä koskeva asetus.

Viitaten t. k. 29 p:lle päivättyyn raporttiini N:o 3, joka koskee Espanjan puutavarakaupan säännöstelyä, myötäliitän täten kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle ohellisen, käytettäväkseni saaman ruotsinnoksen puheenaolevasta asetuksesta.

Asiainhoitaja

Kiilo Pasanen

Ad 9/201 Lundeg

ÖVERSÄTTNING

om rationalisering av de förefintliga sågverkens arbete, deras förläggande närmare skogarna och utrustningen för sågverksdrift och moderns anordningar och maskiner, deras distribution och drift med hänsyn till

Ministerio de Economía Nacional

Kungl. Förelösnings

Nr. 1828

Men även om man finge antaga, att allt detta kunde utföras inom en kort tid, så skulle man ändå ha varit tvungen att

Den genom Kungl. förelösnings den 14 november 1928 med anledning av trävarukrisens problem i detta ministerium tillände trävaruproblemet, har nu fullgjort sitt åliggande och föreligger resultatet av dess överläggningar i en redogörelse med slutsatser, som fullständigt klarlägga det spanska trävaruproblemet, för vars lösning åtgärder av mycket olika art och karaktär äro påkallade, icke minst med hänsyn till i vad mån de äro brådskande eller ej.

De spörsmål, som helt höra till den ekonomiska organisationen av landets skogsområden, har av kommittén behandlats både med avseende å själva skogsskötseln och vad beträffar förbättringar av utforslingsvägarna och transportmöjligheterna i allmänhet.

Ävenledes vidröras frågor angående regleringen av prisen av träd på rot, vilka priser böra göras beroende av en skogspolitisk förd med nödig kännedom om marknaden för trävaror, och vidare behandlas behovet av verkliga förbättringar i tekniskt hänseende vid handhavandet av trävarorna ända från trädets fällning i skogen till det allra sista skedet av dess bearbetning vid sågverket.

Frigörelsen från många av de bördor, som i denna dag betunga skogsegendomen och vidtagande av förbättringar och åstadkommandet av skydd för densamma, liksom lösgörandet av i dylik egendom placerade kapital förmedelst upprättande av försäkringar mot eldsvådor och sjukdomar äro spörsmål, som ej böra lämnas åsido.

Den ständiga kontrollen och förvalningen av de trävarukvoter,

En rationalisering av de förefintliga sågverkens arbete, deras förläggande närmare skogarna och utrustande med ändamålsenliga och moderna anordningar och maskiner, deras distribution och drift med hänsyn till konsumtionsorterna samt ^{andra} här särskilt om nämnda frågor, beröra samtliga ordnandet och utvecklandet av landets trävaruindustri.

Men även om man finge antaga, att allt detta kunde utföras inom en kort tid, så skulle man dock icke därmed hava löst vårt lands trävaruproblem, i det att Spanien, till följd av att de klimatiska förhållandena i allmänhet ej äro lämpliga för utvinande av högvärdiga trävaror för byggnadsändamål, varken kan eller kommer att kunna producera alla de trävaror, som behövas inom landet.

Spanien måste alltid förbliva importör av trävaror, och därför får man nog söka lösa landets trävaruproblem genom ett förståndigt samarbete mellan representanterna för den inhemska produktionen och för importen.

Då den spanska marknadens behov av trävaror fastställes med klassificering i olika sorter, kvalitéter och dimensioner och sedan det vidare fastställes, vilka av dessa som kunna täckas av den inhemska produktionen, skall man sålunda kunna bestämma såväl totalmängden som vilka mängder inom varje särskild klass ~~kan~~ måste importeras. Sedan behöves endast regeringens uppmärksamma övervakande av, att den för ändamålet nödiga jämvikten upprätthålles och dess omsorg om förbättrandet av trävaruindustriens läge i allmänhet, för att inom berörda område allt det skall kunna uppnås, som man eftersträvar.

I detta syfte och för att göra de olika åtgärderna mera verkningsfulla, liksom för att underlätta Ministerio de Economía arbete, anser man nödvändigt upprättande av ett organ, som under namnet "Junta de Racionalización de la Producción Maderera y de su Industria" (i fri översättning: Kommission för trävaruproduktionens förbättrande) skall befatta sig med utövandet av den ständiga kontrollen och fördelningen av de trävarukvoter,

vilka frändeles må komma att under erforderliga garantier (av innehållet att döma avses här garantier för rättvis fördelning) upprättas, och som dessutom skall äga föreslå de olika åtgärder, vilka av densamma anses gynna den inhemska produktionen eller konsumtionen, underställande dylika förslag detta ministeriums avgörande.

H. M. Konungen har till följd av vad ovan anförts i näder förordnat:

I. Utnämmandet av en "Junta de Racionalización de la Producción Maderera y de su Industria", bestående av representanter för den allmänna och enskilda skogsegendomen, för Skogsförvaltningen, varunder den förstnämnda lyder, för landets trävaruindustri, för de lagligen auktoriserade importörerna av trävaror från andra länder, för konsumenterna och för annan sakkunskap. Till ordförande för kommissionen utses Generaldirektören i Skogsstyrelsen (under Ministerio de Fomento) och till viceordförande representanten för Ministerio de Economía Nacional.

2. Kommissionens uppgift är att undersöka och framlägga förslag till sådana åtgärder som, avseende ett förbättrande av vår handelsbalans utan att dock bliva konsumtionen till förfång, kunna lända till skydd och utveckling av landets rikedomar och industri vad beträffar trävaror, och att samtidigt som den håller Ministerio de Economía underrättat i dessa ärenden även utöva den erforderliga kontrollen, så att de olika bestämmelser, vilka regeringen må utfärda i detta sammanhang, också efterlevas.

3. Kommissionens sammansättning skall vara som följer: Generaldirektören i Skogsstyrelsen, ordförande; Leopoldo Pardo, representant för Ministerio de Economía, viceordförande; Enrique Mackay, Skogsförvaltningens representant; Fernando Nájera, representant för Instituto forestal de Investigaciones

y Experiencias (försöksanstalt); borgmästaren i El Espinar; Cayo F. Conversa Martinez, borgmästare i Cuenea samt Leandro Nagore, "Diputado provincial" (närmast: lanttingsman) för Navarra, representanter och ägare av allmänna skogar; Enrique de Nardiz, José Nicoláu, Hilario Tejero Aguirre, Jesús Martínez Correcher, Juan A. Pérez Urruti och Damaso Heras, representanter för enskild skog och landets industri; José Arbós Altafaja, Federico Lyncoe, Juan Ragué Camps, Fernando Nicolás, Ricardo Ferrando och Alejandro de Arana Cardiazabal, representanter för trävaruimportörerna; José Garcia Guijarro och José Sánchez Entrena, representanter för trävarukonsumenterna; Rafael Coderch, representant för de spanska järnvägarna och Antonio Cordero, sekreterare; och dess permanenta utskott skall bestå av: generaldirektören i Skogstyrelsen, ordförande; Leopoldo Pardo, viceordförande; Antonio Cordero, sekreterare och följande röstberättigade medlemmar: Enrique Mackay, Leandro Nagore, borgmästaren i El Espinar, Enrique de Nardiz, Jesús Martínez Correcher, José Nicoláu, José Arbós, Fernando Nicolás, Federico Lyncoe och Fernando Néjera.

4. La Junta de Racionalización de la Producción Maderera y de su Industria skall inom loppet av en månad avfatta det nödiga reglementet för sin verksamhet.

Madrid den 31 juli 1929.

V. 100
1929

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C9.

ASIA:

Ministeri Oksanenin kappale no 4.
San Sebastian

14/9 1929.

LEGATION DE FINLANDE

San Sebastian, syyskuun 14 p:nä 1929.

N:o 535/74/1929.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
No 10/301 hae D. 10 29		
21/9-29	53	LII.
RYHMÄ	ALUE	ASIA
5	Cg	

Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia lähettää raporttini
N:o 4/1929, joka sisältää:

PUlkonsuli Bauerin Suomen matka.

Vastanottakaa, Herrra Ministeri, syvän kun-
nioitukseni vakuutus.

Asiainhoitaja

Vilho Haasmaa

K. Herrra Ulkoasiainministeri

H j. J. P r o c o p é,

H e l s i n k i .

Asiainhoitaja Orasmaan
raportti N:o 4 - v.1929.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
10/201 lue D. 13 29		
21/9.29	52	LII
Riikka	Conde	Asia
5	C9	

Pääkonsuli Bauerin
Suomen matka.

Tapasin t. k. II p:nä Madridissa kädessäni maamme tšekkiläisen pääkonsulin sr. Ignacio Bauerin rouvineen ensi kerran heidän Suomen matkansa jälkeen, kun he rakastettavalla ystävällisyydellään vastaanottivat minut lähellä Madridia sijaitsevassa kauniissa linnassaan. He olivat molemmat erittäin ihastuneita näkeminsä, kertoen niistä lukuisista paikoista, joissa he kymmenen päivän oleskelunsa aikana olivat ehtineet käydä sekä siitä suuresta vieraanvaraisuudesta, jota erittäinkin Herra Ulkoasiainministerin ja kaikkien muittenkin tapaamiensa kansalaistemme taholta oli heille matkalla osoitettu. Heillä oli vain pelkkä kiitosta ja ylistystä sanottavana Valion meijereistää, Imatrasta, Ensosta, Punkaharjusta, Helsingin tuberkuloosisairaalasta, Riihimäen lasitehtaasta, Harvialan kartanosta y.m. Myöskin rouva Bauer, joka Venäjällä syntyneenä jo ennestään jonkun verran tuntee Suomea, etenkin Viipurin puolta, kertoi lämmöllä ja ihastuksella matkastaan. Ja pääkonsuli Bauer näytti suuren määrän matkalla hankkimaansa Suomea koskevaa kirjallisuutta, Suomen karttestoa, josta hän erittäin piti, Kalevalaa ja kaunokirjallisuutta, puhumattakaan taloudellista elämämme koskevista broshyyreistä. Olipa hänellä kokoelma suomalaisten säveltäjienkin teoksia. Molemmat valittivat erikoisesti, että keski-

kaista kirkkotaidettamme koskeva julkaisu oli loppuunmyyty. Eiköhän olisi syytä, että Ulkoasiainministeriö ottaisi alotteen tämän teoksen uuden painoksen aikaansaamiseksi, sillä se hän on ollut meidän kauneimpia ja arvokkaimpia propogandajulkaisujamme. Esim. Madridin - lähetystöllä ei sitä ole ensinkään. Pääkonsuli Bauer oli pahoillaan, ettei heillä ollut aikaa ulottaa matkeansa Petaamoon eikä poiketa Valamoon, niistä molemmista hän oli nähnyt niin mielenkiintoisia kuvia. Huomautin siihen, että ehkäpä se oli onnellistakin, sillä siten heille jäi vielä jotain nähtävää ensi matkankin varalle ja ettei Suomen kaikkia nähtävyyksiä "tyhjänetty" yhdellä kerralla.

Tässä yhteydessä en saata olla mainitsematta pienenä yksityiskohtana lehtien pääkonsuli Baueria kohtaan osoittamasta huomaavaisuudesta. Kuten Herra Ulkoasiainministeri ehkä muistanee, rohkenin pyytää, että lehdille ilmoitettaisiin hänen tulostaan mahdollisten haastattelujen varalta. Sittermin olikin kaikissa lehdissä haastattelutietoja häneltä. Näistä hän oli erikoisesti huomannut Hbl:n julkaiseman, koska siinä oli hänen kuvansa ja niinpä hän heti tiedusteli minulta, olinko parnut merkille juuri sen haastattelun! Pieni ilmaus inhimillisestä turhamaisuudesta.

Parasta tässä matkassa kuitenkin on, kaiken muun ohessa, sen käytännölliset seuraukset. Pääkonsuli Bauer kertoi ilmeisellä tyytyväisyydellä etenkin juusten tuonnin suhteen päässeensä Valion kanssa suotuisiin tuloksiin ja että matkan jälkeen sen sijoitusmahdollisuudet ovat parantuneet. Samoin sanoi hän odottavansa suomalaisen kristallin, samaten kuin Arabian poralliinin tuonnistakin hyviä tuloksia. Enemmän vaikeuksia näyttää hänen lausuntensa mukaan sen sijaan tuottavan ratapölkkyjen tuonti, sillä siinä suhteessa amerikkalaiset esiintyvät vaarallisina kilpailijoina tarjoten leadultaan kovempaa puuta-varaa kuin suomalaiset. Vielä pääkonsuli Bauer huomautti kuinka

tärkeätä olisi suomalais - espanjalaisen laivayhteyden kehittämisen nykyistä tehokkaammaksi.

Pääkonsuli Bauer kertoi lisäksi, että hän aikoo nykyisen Madridissa olevan konttorihuoneustonsa järjestämiseksi kokonaan pääkonsulinvirastoa varten ja muodostaa sen yhteyteen samalla suomalaisten tuotteiden näyttelyvaraston. Tällainen on hänen suunnitelmansa. Palaan tähän puoleen asiassa myöhemmin, niin pian kuin näen, että ajatus todella toteutuu. Silloin siitä on syytä mainita lehdissäkin, tuskin kuitenkaan aikaisemmin.

Olen katsonut olevan syytä kertoa näin tarkkaan pääkonsuli Bauerin matkasta ja sen mahdollisesti aiheuttamista käytännöllisistä seurauksista, koska se ilmeisesti oli tehty vakavassa mielessä edistää Suomen vientiä Espanjaan ja samalla osoitukseksi siitä, että ministeri Gripenberg, valitessaan sr. Bauerin maamme pääkonsuliksi Madridiin, oli ennistunut löytämään miehen, joka tahtoo ja myöskin voi asemassaan tehdä täällä paljon maamme vientikaupan hyväksi.

Vaikka edelläolevassa ei olekaan mitään julkisuuteen saatettavaa, olisin kuitenkin kiitollinen, jos Ulkoasiainministeriö katsoisi mahdolliseksi antaa raportistani jäljennöksen maamme Espanjan viennistä kiinnostuneille piireille.

San Sebastian, syyskuun 14 p:nä 1929.

Kiilo Pasunas

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C9.

ASIA:

Ministeri Orosmaan raportti no 5.

Madrid

12/11 1929.

Legation de Finlande

Madrid, 12 p:nä marraskuuta 1929

N:o 648/113/29.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
11/30/29		
19/11-29	5	LII
NUMERO	KLASSI	ALUE
5	Cg	

Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia myötäliittää raporttini n:o 5/1929, joka sisältää:

Suomalaiset tuotteet Espanjan ulkomaankaupassa v. 1928.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, syvän kunnioitukseni vakuutus.

Kiilo Pöykkö

K. Herra Ulkoasiainministeri

H j. H. Procopé,

H e l s i n k i.

LEGATION DE FINLANDE Madrid, 11 p:nä marraskuuta 1929.

SUOMEN LAHETYSTO Almagro 15.

MADRIDISSA

Asiainhoitaja Orasmaan
raportti n:o 5 - v.1929.

KIRJASTO		
11 Bot fac 11 1929		
19/11-29	77	111
ALMA	ORAMA	ALIA
5	C9	

Suomalaiset tuotteet
Espanjan ulkomaankaupassa
v. 1928.

Askettäin on Espanjan Kansantaloudellinen Neuvosto julkaissut Espanjan ulkomaankauppaa v. 1928 koskevan tilastonsa ensimmäisen osan. Sen mukaan oli tuonti v. 1928 yhteensä 3,004,991,170 pesetaa ollen siten lähes 500 milj. pesetaa suurempi kuin edellisenä vuonna ja lähes 900 milj. pst. suurempi kuin v. 1926. Myöskin vienti osoittaa lisääntymistä. V. 1928 se teki 2,183,477,881 pesetaa, ollen siten lähes 300 milj. pesetaa suurempi kuin edellisenä vuonna ja n. 580 milj. pst. suurempi kuin v. 1926. Huomattavin osa sekä viennin että tuonnin noususta on ruokatarpeiden ryhmässä osittain myös raaka-aineitten ryhmässä. Tässä ei ole syytä tarkemmin perehtyä Espanjan ulkomaankaupan kehitykseen v. 1928, riittää kun tarkastetaan Suomen viennin kehitystä Espanjan tilaston valossa.

Meille tärkeissä puutavarain ja paperiteollisuustuotteiden ryhmässä on tuonnin kehitys seuraava.

LEGATION DE FINLANDE

P u u t a v a r o i t a tuotiin Espan-

jaan pesetoissa:

1926	164,881,133
1927	132,330,159
1928	154,591,788

Puutavararyhmässä tuontiarvo v. 1928

sivuutti siten kyllä edellisen vuoden tuonnin, mutta oli kuitenkin tuntuvasti pienempi v. 1926 tuontia. Tämä ei kuitenkaan merkitse tuonnin supistumista, sillä tuontimäärät ovat päinvastoin, kuten alempana nähdään, melkein kauttaaltaan säännöllisesti nousseet.

Suomen kaupan kannalta tärkeimmissä nimikkeissä oli tuonnin kokonaismäärä sekä päätuontimaiden ^{osuuks} v. 1928 seuraava:

Ratapölkkyt. (Nimike 98)

	100 kg.	Ptas.
1926	765,181	10,712,394
1927	1,011,220	8,089,760
<u>1928</u>	<u>1,109,331</u>	<u>8,874,648</u>
Brasilia	544,768	4,358,144
Ranska	298,948	2,391,584
Italia	176,492	1,411,936
Puola	35,623	284,984
Portugali	22,398	179,184

Suomesta ei Espanjaan tuotu v. 1928 yhtä vähän kuin edellisenäkään vuonna yhtään ratapölkkyjä. Edelliseen vuoteen verraten on tuonti Brasiliasta ja Italiasta huomattavasti kasvanut, samaten Puolasta, Ranskasta sen sijaan taantunut.

Pyöreät pölkkyt ja saalut tavallisesta puusta ja kaivospölkkyt, paksuudeltaan ainakin 25 sm. (Nimike 99.)

	100 kg.	Ptas.
1926	563,226	10,701,294
1927	413,873	7,449,714
<u>1928</u>	<u>703,619</u>	<u>12,665,142</u>
Ranska	387,057	6,967,026
Portugali	210,336	3,786,048

LEGATION DE FINLANDE

	100 kg.	Ptas.
Saksa	90,411	1,627,398
Italia	7,055	126,990

Suomesta mainitaan v. 1928 tuodun 6,600 kg. arvoltaan 1,180 pesetaa. Tuonti Ranskasta on kasvanut yli 100 %, samaten varsin huomattavasti Portugalista, Saksasta ja Italiasta.

Tavallinen puu lautoina ja lankkuina paksuudeltaan yli 75 mm. palkit ja rungot sekä laivanrakennuspuu (Nimike 100).

	100 kg.	Ptas.
1926	299,567	40,441,545
1927	309,043	28,122,913
<u>1928</u>	<u>359,764</u>	<u>32,738,524</u>
Ruotsi	150,103	13,659,373
Yhdysvallat	57,704	5,251,064
Ranska	33,256	3,026,296
S u o m i	53,264	4,847,024
Italia	29,898	2,720,718
Saksa	6,999	636,909

Tuonti Suomesta on kohonnut yli 50 %, pienemmässä määrässä myöskin Ruotsista, Ranskasta, Italiasta ja Saksasta. Yhdysvalloista on se sen sijaan vähentynyt.

Sama lautoina tai lankkuina vahvuudeltaan 40 mm:stä aina 75 mm:iin (Nimike 101).

	100 kg.	Ptas.
1926	190,227	28,153,596
1927	216,041	21,820,141
<u>1928</u>	<u>224,595</u>	<u>22,684,095</u>
Ruotsi	112,170	11,329,170
Italia	42,868	4,329,668
S u o m i	35,503	3,585,803
Yhdysvallat	18,558	1,874,358
Ranska	4,136	417,736

Edelliseen vuoteen verraten on tuonti Suomesta ja Italiasta kohonnut, Ruotsista ja Yhdysvalloista hiukan vähentynyt.

LEGATION DE FINLANDE

* Sama lautoina paksuudeltaan aina 40 mm. (Nimike 102).

	100 kg.	Ptas.
1926	228,947	37,089,414
1927	273,691	26,821,718
<u>1928</u>	<u>323,104</u>	<u>31,664,192</u>
Ruotsi	129,528	12,693,744
S u o m i	50,162	4,915,876
Italia	46,672	4,573,856
Ranska	37,101	3,635,898
Yhdysvallat	28,792	2,821,618
Portugali	20,961	2,054,178
Rumania	6,013	589,274

Tuonti Suomesta on edelliseen vuoteen verraten noussut enemmän kuin kaksinkertaiseksi, Italiasta myös huomattavasti kohonnut, jonkun verran Ranskasta, Portugalista ja Yhdysvalloista, sen sijaan Ruotsista hiukan taantunut.

Puu valmistettuna meri- tai maarakennukseen tarvittaviksi esineiksi (Nimike 117).

	100 kg.	Ptas.
1926	1,234	83,281
1927	902	158,752
<u>1928</u>	<u>447</u>	<u>78,672</u>
Ranska	249	43,824
Portugali	63	11,088

Suomesta ei v. 1928 yhtä vähän kuin edellisenäkään tuotu yhtään.

Tavallinen puu sorvattuna tai veistettynä, maalattuna tai vernissattuna tai ilman, paitsi huonekalut ja kimmot (Nimike 115).

	100 kg.	Ptas.
1926	4,768	901,152
1927	3,294	1,357,128
<u>1928</u>	<u>5,143</u>	<u>2,118,916</u>
Ruotsi	1,174	483,688
Saksa	1,038	427,656

LEGATION DE FINLANDE

	100 kg.	Ptas.
Belgia	983	404,996
Ranska	734	302,408
Suurbritannia	724	298,286
Jaappani	162	66,744
S u o m i	108	44,496

Tuonti Ruotsista on edelliseen vuoteen verraten noussut lähes viisinkertaiseksi, Saksasta kolminkertaiseksi, Suomesta laskenut viidenteen osaan.

Paperipuita (Nimike 110).

	100 kg.	Ptas.
1926	16,743	1,289,211
1927	11,710	772,760
<u>1928</u>	24,745	1,633,170

v. 1928 on kaikki paperipuut tuotu Ruotsista. Edellisen vuoden tuonto Suomesta oli 724,000 kg.

Seuraavasta taulukosta ilmenee Suomen puutavarain vienti kolmen viimeisen vuoden kuluessa Espanjaan tuontimaan tilaston mukaan.

Nimike	<u>1926</u> 100 kg.	<u>1927</u> 100 kg.	<u>1928</u> 100 kg.
100	18,890	32,547	53,264
101	18,385	25,389	35,503
102	12,508	22,455	50,162
110	3,625	7,239	---
115	---	545	108

Suomen puutavaratuotteiden tuonti Espanjaan on näiden kolmen vuoden kuluessa huomattavasti kohonnut, mutta verratessa sitä Ruotsin vastaaviin numeroihin huomataan, että Suomen osuus ei vieläkään ole kuin noin kolmannes Ruotsin puutavaraintuonnista tänne.

Paperiteollisuustuotteita tuotiin Espanjaan pesetoissa

v. 1926	40,786,333
1927	48,527,509
1928	55,813,854

Kuten edellä olevista numeroista näkyy, on paperiteollisuustuotteiden tuonti Espanjaan jatkuvasti kohonnut, ollen v. 1928 n. 20 % korkeampi kuin edellisenä vuonna ja n. 40 % suurempi kuin v. 1926.

Tärkeimmissä nimikkeissä jakautui tuonti seuraavasti:

Mekaaninen puumassa (Nimike 1021).

	100 kg.	Ptas.
1926	183,043	4,942,161
1927	185,608	5,382,632
<u>1928</u>	<u>252,357</u>	<u>7,318,353</u>
Ruotsi	190,145	5,514,205
S u o m i	33,650	975,850
Norja	21,596	625,704
Saksa	5,951	172,579

Ruotsin tuonti - yli 75 % koko tuonnista - on edellisestä vuodesta lisääntynyt 6,600,000 kg., Suomen lähes 700,000 kg. ja Norjan saman verran. Tuonti Itävallasta on vähentynyt yli milj. kg:lla.

Kemiallinen puumassa (Nimike 1,022).

	100 kg.	Ptas.
1926	532,562	14,911,736
1927	476,545	16,202,520
<u>1928</u>	<u>651,349</u>	<u>22,145,866</u>
Ruotsi	277,316	9,428,744
Liettua	135,698	4,613,732
Norja	62,651	2,130,134
Saksa	53,270	1,811,180
S u o m i	53,055	1,803,870
Tshekkoslovakia	28,501	969,034
Viro	7,714	262,296
Latvia	7,083	240,822

Tuonti Ruotsista on lisääntynyt edellisestä vuodesta n. 6,600,000 kg., Liettua n. 4,500,000 kg., Suomesta 1,600,000 kg., Tshekkoslovakiasta 1,200,000 kg. Saksasta 1,100,000 kg. ja Norjasta saman verran.

On todettava, että Suomen puumassan

LEGATION DE FINLANDE

ja selluloosan vienti on v. 1928 Espanjaan lisääntynyt. Mutta se on vieläkin varsin vaatimatonta Ruotsin vientiin verraten, sillä Ruotsihan on v. 1928 pystynyt lisäämään sekä puumassan että selluloosan viertiänsä tänne jo yksistään enemmän kuin mitä Suomen vastaavien paperiteollisuustuotteiden koko vienti oli Espanjaan.

Paperia kirjoitusta tai painatusta varten leikkaamattomana pakkauksessa sisältäen enemmän kuin 40 % puumassaa ja painaen enemmän kuin 21 gr. m² (Nimike 1,027).

	100 kg.	Ptas.
1926	111,953	8,396,475
1927	112,853	7,899,710
<u>1928</u>	<u>115,657</u>	<u>8,095,990</u>
Saksa	61,521	4,306,470
Norja	47,110	3,297,700
Ruotsi	5,231	366,170
S u o m i	56	3,920

Pergamenttipaperi (Nimike 1,035).

	100 kg.	Ptas.
1926	1,378	203,944
1927	1,807	352,365
<u>1928</u>	<u>1,364</u>	<u>265,980</u>
Saksa	658	128,310
Ruotsi	170	33,150
Hollanti	155	30,225
Italia	122	23,790
S u o m i	107	20,865

On syytä merkitä, että Espanja vie myös itse varsin huomattavia määriä savukepaperia ulkomaille. V. 1926 oli sen vienti lähes 2,270 tonnia, samoin v. 1927 ja viime vuonna oli sen vienti 2,477 tonnia. Tämä vienti suuntautuu Etelä- ja Keski-Amerikan maihin. Kubaan, Meksikoon, Filippiineille sekä Portugaliin.

Vielä mainitaan Espanjan tilastossa

LEGATION DE FINLANDE

Suomesta tuoduksi v. 1928 sileitä kutomatöitä 112 kg. ja
villaa 21,800 kg.

Madridissa, marraskuun 12 p:nä 1929.

Viljo Pasanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C9

ASIA:

Ministeri Orosmaa kirjotti no 6.
Madrid

15/11 1929

Légation de Finlande

Madrid, 15 p:nä marraskuuta 1929.

N:o 679/120/29.

ULKOASIAINMINISTERIÖN	
N:o 12 / 302 h.c.	29
25 / 11. 29	?
5	9

Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia myötäliittää raporttini n:o 6/1929, joka sisältää:

July. 58. 8 /

Suomalaisten vientiliikkeiden edustus ulkomailla.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, syvän kunnioitukseni vakuutus.

Kiitos Paasun

K. Herra Ulkoasiainministeri

H j. J. P r o c o p é,

H e l s i n k i.

LEGATION DE FINLANDE

SUOMEN LAHETYSTO

MADRIDISSA.

Asiainhoitaja Orasmaan
raportti n:o 6 - v.1929

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
N:o 12/1802/10.10.29		
25/10/29	N:o	Liit.
RYHMÄ	LUOKA	ASIA
5	Cg	

Salainen

Suomalaisten vientiliikkeiden
edustus ulkomailla.

Kysymys suomalaisten vientiliikkeiden edustuksesta ulkomailla on tullut päiväjärjestyksen jälkeen kuin keskuskauppakamarin yliasiamies, varatuomari Pulkkinen sitä kosketteli kesällä eräässä haastattelussa ja eräät edustajat jättivät koossaoleville valtiopäiville anomusesityksen erityisen määrärahan ottamisesta ensi vuoden tulo- ja menoarvioon muorten liikemiesten kasvattamiseksi maamme viennin palvelukseen ulkomailla.

Useat ulkomaisista edustajistamme ovat jo aikaisemmin huomauttaneet siitä ilmeisestä epäkohdasta, että vientimme edustus on ulkomailla jätetty melkein kokonaan vieraisiin käsiin. Ulkomaisen edustuksen kanta esillä olevan asian suhteen on siten kyllä tunnettu. Siitä huolimatta rohkenen kunnioittavimmin Herra Ulkoasiainministerille esittää eräitä huomioita tässä ulkomaiselle edustuksellekin erittäin tärkeässä kysymyksessä.

Vientiliikkeittemme edustus Es-

LEGATION DE FINLANDE

panjassa on järjestetty pääasiallisesti samalla tavalla kuin monessa muussakin maassa, toisin sanoen se on täällä etupäässä ruotsalaisten, norjalaisten ja tanskalaisten agenttien käsissä. Ehkäpä vielä yksipuolisemmin kuin muualla. Ainoat poikkeukset ovat Valion, Riihimäen lasitehtaan ja Maskin och Bron agenttuurit, jotka ovat äskettäin perustetulla suomalais-espanjalaisella agenttuuriliikkeellä, missä on mukana sekä espanjalaisia että suomalaisia sekä Paperiyhdistyksen agenttuuri, jota asiallisesti myöskin hoitaa edellä mainittu agenttuuriliike.

Tärkeimmän vientitavaranne, sahateollisuustuotteiden, suhteen on muistettava, että Ruotsi peri Suomen sahateollisuuden aikoinaan saavuttaman hyvän aseman Espanjan markkinoilla, aseman, joka olisi koetettava valloittaa meille takaisin. Osittainhan siinä on onnistuttukin, mutta suuri ero vielä - kuten minulla oli kunnia edellisessä raportissani huomauttaa - Ruotsin ja Suomen puutavarain tuontinumeroitteen välillä Ruotsin hyväksi.

Missä määrin vientiliikkeitemme edustus on toiminut tyydyttävästi, siihen voivat ainoastaan viejät itse tietysti antaa pätevän vastauksen. Mutta teoreettisesti katsoen tuntuu oudolta, että samoissa käsissä on sekä suomalaisten että ruotsalaisten tuotteiden edustus. Onko siitä käytännöllisesti ollut haittaa, siitä olen itse vasta saanut kuulla vain yhden lausunnon. Mutta edeltäjälläni, ministeri Gripenbergillä ei edustuksen nykyisestä järjestelystä ollut suinkaan ehdottoman edullista käsitystä. Viittaa vain hänen jouluk. 29 p:lle 1927 päivättyyn salaiseen kirjelmänsä n:o 425 ja siinä esitettyihin

LEGATION DE FINLANDE

esimerkkeihin. Vaikka kirjelmä onkin Ministeriössä, lainaan siitä tähän kuitenkin seuraavan kohdan:

"Käydessäni eri kaupunkien puutavarainportöörien luona olen saanut sen käsityksen, etteivät ne Espanjassa toimivat puutavara-asiamiehet, jotka myyvät sekä ruotsalaisia että suomalaisia tuotteita, riittävän tarkokkaasti koeta myydä viimeksimainittuja. Koska luonnollisista syistä Ruotsin puutavaravienti Espanjaan on yhä vielä paremmalla kannalla kuin Suomen, onkin tästä seikasta seurannut se, että nämä asiamiehet jatkuvasti myyvät ruotsalaisia puutavaroita ostajalle, joka semmoisia pyytää, eivätkä koeta saada heitä ostamaan suomalaisia tavaroita. Sitä paitsi on Espanjassa kaupunkeja, joissa meidän puutavaravientimme ei ole edustettuna. Puutavara-asiamiehet käyvät silloin tällöin näissä kaupungeissa, mutta selvää on, etteivät nämä oleskellessaan niissä jonkun viikon voi saada aikaan yhtä hyviä ja laajasuuntaisia kauppoja kuin jos he niissä vakinaisesti asuisivat." Samassa yhteydessä ministeri Gripenberg mainitsee Norjan Sevillassa olevan konsulin hra Björgerin hänelle valittaneen, "etteivät Barcelonan puutavara-asiamiehet kiinnittä suurempaa huomiota Sevillan markkinoihin eivätkä tee riittävää propagandaa Suomen puutavarain hyväksi. Asiamiehet myyvät enimmäkseen ruotsalaista puutavaraa," väitti hra Björger.

Kirjoittaessaan viime vuoden lokakuun 18 p:nä (kirjelmä n:o 614/195/28) puutavarantuonnista Espanjaan v. 1927 ministeri Gripenberg lisäksi lausuu m.m. seuraavaa: "Arvosteltaessa syitä Ruotsin jatkuvasti dominoivaan asemaan Espanjan puutavaramarkkinoilla on tietenkin otettava huomioon se seikka, ettei Espanjassa ole tie-

LEGATION DE FINLANDE

tääkseni olemassa yhtäkään agenttia, joka möisi yksinomaan suomalaisia puutavaroita, vaan myyvät kaikki täällä toimivat agentit sekä ruotsalaisia että suomalaisia tavaroita."

Olisiko tilanne tämän jälkeen muuttunut paremmaksi, siitä en suinkaan ole vielä, tarpeellisen ja riittävän kosketuksen puutteessa asianomaisten piirien kanssa, ehtinyt saada todistuksia. Tilastonumeroista päättäen ei mitään suurempaa käännettä ole kuitenkaan tapahtunut, vaikka Suomen tuontinumerot v:lta 1928 osoittavatkin kehitystä edullisempaan suuntaan. Mutta viimeisistä kotimaan lehdistä olen huomannut, että tämän vuotiset myyntimme Espanjaan ovat jälleen edellisen vuoden vastaavaa myyntiä pienemmät. Ja kuten edellä mainitsin omakohtaisesti olen saanut kuulla yhden lausunnon, joka menee samaan suuntaan kuin edellä ministeri Gripenbergin kirjeestä lainattu hra Björgerin lausunto. Joku päivä sitten kävi luonani Suomen Almeriassa oleva varakonsuli. Ja hän valitti erikoisesti sitä, että Almeriassa ei saa ostaa suomalaisia puutavaroita.

Voidaanko paperiteollisuustuotteittemme edustusta vastaan tehdä samanlaisia muistutuksia, en osaa sanoa. Eikä ministeri Gripenbergkään tietääkseni ole tässä suhteessa tehnyt mitään huomautuksia. Edellisessä raportissani kiinnitin kuitenkin Herra Ulkoasiainministerin huomiota siihen, että Ruotsin puumassan ja selluloosan vienti Espanjaan on viime vuonna kasvanut enemmän kuin Suomen koko vastaavien tuotteiden vienti tänne. En tahtoisi kuitenkaan uskoa, että tämä tulos johtuu Suomen ja Skandinavian maitten paperiteollisuusmiesten keskeisistä neuvotteluista etenkin

LEGATION DE FINLANDE

aikana, jolloin meillä näillä aloilla on pyritty tuotantoa nostamaan. Rohkenisin pikemminkin laskea sen edustuksen puuttuvan aktiviteetin tilille.

Täkäläisistä olosuhteista en puuttuvan asiantuntemukseni takia voi sanoa enempää. Tässä yhteydessä saanen kuitenkin kosketella aikaisempia havaintojani tässä suhteessa. Ja ne kokemukset herättävät kysymyksen, eikö vientiteollisuutemme edustusta olisi ainakin osittain voitu järjestää myöskin toisin. Jos myönnetäänkin, että saha- ja paperiteollisuutemme, etenkin viimeksimainittu - sillä edellisellä kyllä olisi ollut aikaa ja mahdollisuutta kasvat-
taa omiakin miehiä omaa ulkomaista edustusta varten - on ollut Länsi-Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella pakotettu turvautumaan vieraaseen apuun, niin olisi luullut, että m.m. Itämerenmaiden edustukseen olisi voitu löytää kotimaisiakin miehiä. Niiden kauppakielten ja olosuhteiden tuntemusta meillä olisi luullut olevan kylläksi esim. entisen upseeriston keskuudessa. Edustus on niissäkin kuitenkin jätetty kokonaan vieraisiin käsiin. Yhtä käsittämätöntä on, että esim. "Lacta" ja "Milca" separaattorien pääedustus Virossa on annettu liik-
keelle, joka itse harjoittaa vähittäismyyntiä. Mikä seuraus siitä on, on sanomattakin selvää. Yleisvaikutelma on, että meidän vientiteollisuutemme ei ole ulkomaisen edustuksensa suhteen kyllin kaukonäköisesti pitänyt silmällä kansallisia päämääriä. On ehkä ajateltu näin sanoakseni liian kansainvälisesti. Pieni kuvaava esimerkki tästä. Suomen puu- ja paperikalenterin viimeksi ilmestyneessä painoksessa on kannessa "S.K.F":n, s.o. Ruotsin kuulalaakeriyhtiön ilmoitus. Mis-
sähän muussa maassa maan päävientiteollisuus mainostaisi

LEGATION DE FINLANDE

kilpailevan maan teollisuustuotteita. Meillä sitä ehkä pidetään luonnollisena, sillä tokkopa siitä on edes sanottu mitään.

Sivuuttamalla tässä kokonaan sen puolen kysymyksestä, mitä se on maallemme rahallisesti merkinnyt ja edelleen merkitsee, mainitsen vielä pari seikkaa, jotka etenkin ulkomaisen edustuksen kannalta ovat tässä yhteydessä huomiota ansaitsevat. On nimittäin mielestäni eritoten tältä kannalta kiinitettävä erikoista huomiota siihen, onko maamme vientiliikkeiden edustus ulkomaisten vaiko kotimaisten miesten käsissä.

Ensinnäkin, jos ulkomailla olisi runsaasti pystyviä suomalaisia liikemiehiä, olisi maalle tietysti monta vertaa edullisempaa ottaa oma mies maan kunniakonsuliksi kuin asianomaisen maan kansalainen taikka vallan vieras, joka lähinnä - etenkin viimeksimainitussa tapauksessa - tekee sen siinä mielessä, että hän täten saavuttamansa konsulinarvon kautta lujittaa asemaansa yhteiskunnassa ja että se auttaa häntä liikeasioissa. On hyvin harvoja tapauksia, jolloin tällainen kunniakonsuli - lähinnä viimeksimainitun luontoinen - on ottanut nimityksen vastaan tehdäksään jotain erikoista maamme hyväksi. Enemmän voi suurin piirtein katsoen sittenkin odottaa asianomaisen maan kansalaiselta ja vielä enemmän tietysti omalta mieheltä. Mainitsen omasta kokemuksestani - vaikka kysymyksessä ei ollutkaan liikemies eikä kaupalliset edut - sen tunnollisuuden, jolla pastori Slöör suoritti varakonsulintehtävänsä Narva-Joensuussa.

Toiseksi on vielä syytä mainita ulkomaiselle edustukselle tuleva suoranaisiin hyöty. Jo Tallinnassa ollessani sain kokea, kuinka vaikeata oli saada

LEGATION DE FINLANDE

luotettavia ja tarkkoja erikoistietoja juuri kaupallisista asioista, kun siellä ei lähetystön käytettävissä ollut kuin yksi ainoa suomalainen liikemies. Jos itsenäisiä suomalaisia liikemiehiä olisi ulkomailla enemmän, olisi se ulkomaiselle edustukselle juuri kaupallisessa suhteessa - ja sehän meillä monin paikoin kuitenkin on tärkein tehtävä - sanomattoman suureksi hyödyksi. Siten sillä olisi mahdollisuus saada kuulla nykyistä paljon enemmän tietoja ja havaintoja, jotka olisivat maamme ulkomaankaupalle hyödyksi. Oma tuntosarviverkko olisi silloin paljon laajempi.

Ja vielä eräs näkökohta. Sääntönä melkein voi pitää että kunkin maan mies kasvattaa ulkomailla lähinnä ja etupäässä omia kansalaisiaan. Niin kauan kuin meidän vientiteollisuutemme edustus on pääasiallisesti vieraisissa käsissä, on meidän nuoren liikemiespolvemme kasvatus jotakuinkin kokonaan riippuva ulkomaisten toiminimien armosta. Niin pian kuin meillä on suomalaisia liikemiehiä ulkomailla, on myöskin suomalaisten nuorukaisten paljon helpompi löytää itsellensä ulkona harjoittelupaikkoja. Ja vain sitä tietä päästäisiin tarkoitettuun päämäärään. Niinpä esim. Möller Barcelonassa on, kuulemani mukaan, kasvattanut useimmat täällä työskentelevät skandinaviset agentit.

Sanotaan, että vientiteollisuutemme on kyllä koettanut kasvattaa edustajia ulkomaita varten siinä kuitenkaan onnistumatta, sillä ulkomailla olleet nuoret miehet ovat palanneet kotimaahan, jossa he ovat saaneet edullisia paikkoja. Se voi olla totta. Kielitaitoisia voimia meillä ei ole ollut riittävästi. Useinkin on siinä suhteessa kotimaassakin ollut pakko turvautua ulkomaalaisiin. Mutta toisaalta se osoittaa, että puhe sivistyneistön liikatuotannosta meillä on kokonaan aiheutonta ja että kieliopetus meidän kou-

LEGATION DE FINLANDE

luissamme ei ole aikansa tasolla. Vasta sitten kun suomalaisen sivistyneistö suuremmassa määrin alkaa hakeutua ulkomaille, voidaan siitä puhua eikä vielä silloinkaan, sillä tässä on juuri ala, joka tarvitsee miehiä. Esim. meidän varakonsulimme San Sebastianissa, joka on norjalainen, perusteli omaa ulkomailla oleskeluaan sillä, että hän ulkomailla voi ansaita paremmin kuin kotimaassa.

Päätökseksi pieni kuvaava esimerkki tilanteesta. Askettäin oli Barcelonan näyttelyn laatukilpailut, joihin kukin kilpaileva maa sai lähettää palkintotuomarinsa. Suomesta oli kilpailuja varten saapunut arkkitehti Strengell, mutta hän ei suinkaan voinut ehtiä joka paikkaan. Minä sain kahdeksi viikoksi luovuttaa hänelle "jatkoksi" ainoan apulaiseni. Muista kilpailuun osaaotavista maista, esim. Norjalla ja Tanskalla oli sen sijaan tarpeeksi käytettäviä voimia Barcelonassa olevien kansalaistensa keskuudessa.

Madridissa, marraskuun 15 p:nä 1929.

Niilo Pasunas